

L'IVA I EL PRESSUPOST

DOSSIER

+ PRÀCTICA: PRESSUPOST AMB DOS IVA

NOM

GRUP

DATA

AVUI FARÀS...

1

Els **tres tipus d'IVA** i quan s'aplica cadascun.

2

Les **tres operacions**: quota, total i desglossament invers.

3

Un **pressupost de reforma** amb dos tipus d'IVA (hora 2).

MATERIAL

Llapis, goma i calculadora. A l'hora 2 faràs servir la **plantilla de pressupost**, que és un full a part.

QUÈ ÉS L'IVA I QUINS TIPUS HI HA

L'IVA (impost sobre el valor afegit) és un impost indirecte que paguem quan consumim (Llei 37/1992). Té tres tipus:

Tipus	Quan s'aplica (exemples)
General, 21%	La majoria de productes i serveis: materials comprats a la botiga, electrodomèstics, mobles, la factura de la llum.
Reduït, 10%	L'aigua de casa, el transport de viatgers, l'hostaleria... i les obres de renovació d'un habitatge si es compleixen tres requisits.
Superreduït, 4%	Productes de primera necessitat: pa, llet, ous, fruita, llibres i medicaments.

✓ QUAN UNA OBRA DE RENOVACIÓ PORTA EL 10%

Cal que es compleixin **tots tres** requisits:

- Qui encarrega l'obra és un particular i l'habitatge és per al seu ús.
- L'habitatge es va acabar de construir fa **més de 2 anys**.
- Els materials que posa l'empresa **no passen del 40%** de la base imposable.

Si en falla un, l'obra porta el 21%. I els materials que compra la família a la botiga paguen el 21% a la botiga.

LES TRES OPERACIONS DE L'IVA

1 · LA QUOTA

$$\text{Quota d'IVA} = \text{Base imposable} \times \text{tipus (0,21} \cdot 0,10 \cdot 0,04)$$

2 · EL TOTAL

$$\text{Total} = \text{Base imposable} + \text{Quota} = \text{Base imposable} \times 1,21 \text{ (o } \times 1,10)$$

3 · EL DESGLOSSAMENT INVERS (TREURE L'IVA D'UN PREU)

$$\text{Base imposable} = \text{Total} \div 1,21 \text{ (o } \div 1,10)$$

COMPTE! NO ES RESTA EL 21%

Per treure l'IVA d'un preu de 121 €, **no** facis $121 \times 0,79 = 95,59$ €: és incorrecte. Cal dividir: $121 \div 1,21 = 100$ €.

LES MATEIXES OPERACIONS AL FULL DE CàLCUL (A L'E4, SESSIÓ 29)

- Una fórmula comença sempre amb = i treballa amb cel·les. Import d'una partida (quantitat a C5, preu a D5): **=C5*D5**.
- Suma d'una columna d'importos: **=SUMA(E5:E9)**. Quota d'IVA d'una base a E10 amb el tipus a F10: **=E10*F10**.
- Si canvies una dada, el resultat es torna a calcular sol: és una **fórmula viva**. Un número escrit a mà no ho fa.

EXERCICIS

1 QUOTA I TOTAL

► Pressupost imaginari amb tres partides. Calcula la quota d'IVA i el total de cada una.

Partida	Base (€)	IVA	Quota (€)	Total (€)
Enderroc i retirada de runa (empresa)	450,00	10%		
Mecanismes elèctrics (comprats a la botiga)	320,00	21%		
Aixeta de cuina (preu amb IVA inclòs)		21%		121,00

2 QUIN IVA PORTA?

► Escriu el tipus d'IVA de cada compra: 4%, 10% o 21%.

Compra	IVA
Una barra de pa	
El rebut de l'aigua de casa	
Una nevera nova	
La factura de la llum	
Un llibre de text	
La renovació del bany d'un pis acabat el 1995, encarregada per la propietària per viure-hi, amb materials de l'empresa que són el 30% de la base	

3

TREURE L'IVA

▶ Calcula la base imposable i la quota d'aquests preus amb l'IVA inclòs.

Preu amb IVA	Tipus	Base imposable (€)	Quota (€)
242,00 €	21%		
550,00 €	10%		

★ SI ACABES ABANS · PER PENSAR

Una obra de renovació té una base imposable de 2.000 €, i els materials que hi posa l'empresa valen 900 €. Pot anar al 10%? Justifica-ho amb un càlcul.

PER LLIURAR

Al final de l'**hora 1** fas el qüestionari i el diari, i lliures el dossier i el qüestionari. A l'**hora 2** fas el pressupost a la plantilla, que lliures en acabar la classe.

Quan	Què lliures
Final de l'hora 1	El dossier (exercicis i diari) i el qüestionari.
Final de l'hora 2	La plantilla del pressupost de reforma.

EL DIARI D'APRENTATGE

Respon amb les teves paraules. Si no saps com començar, escriu primer què has fet i després què t'ha costat.

1

QUINA DIFERÈNCIA HI HA ENTRE LA BASE IMPOSABLE, LA QUOTA D'IVA I EL TOTAL?

2

QUINS TRES REQUISITS HA DE COMPLIR UNA OBRA DE RENOVACIÓ D'UN HABITATGE PER PORTAR EL 10%?

3

QUINA QUOTA D'IVA T'HA SORTIT A LA PARTIDA D'ENDERROC DE L'EXERCICI 1?

VIST PEL PROFESSOR:

DATA:

NOM

GRUP

DATA

Una família reforma el bany del seu pis, que té més de 20 anys. L'empresa fa la feina i **no hi posa materials**: els materials els compra la família a la botiga. Per això hi ha dos tipus d'IVA. **Material**: llapis, goma i calculadora.

A · LES PARTIDES

Partida	Qui ho cobra	IVA	Base (€)	Quota (€)
Enderroc i retirada de runa	Empresa	10%	450,00	
Paleteria del bany	Empresa	10%	1.200,00	
Fontaneria (mà d'obra)	Empresa	10%	480,00	
Pintura (mà d'obra)	Empresa	10%	300,00	
Rajoles	Botiga	21%	520,00	
Aixetes i mecanismes	Botiga	21%	340,00	

€ B · LA SÍNTESI DEL PRESSUPOST

Concepte	Operació	Import (€)
Subtotal de les partides al 10%		
Quota de l'IVA del 10%		
Subtotal de les partides al 21%		
Quota de l'IVA del 21%		
Base imposable total		
Total d'impostos (IVA)		
Pressupost final		

PUNT DE REVISIÓ

Ensenya la síntesi al professor **abans de continuar**.

C · TREURE L'IVA D'UNA FACTURA

L'empresa d'una altra obra presenta una factura de **1.815,00 €** amb l'IVA del 21% inclòs. Calcula la base imposable i la quota.

Concepte	Operació	Import (€)
Base imposable		
Quota d'IVA		
Comprovació: base + quota		

D · I SI L'EMPRESA POSÉS ELS MATERIALS?

Imagina que l'empresa compra ella mateixa les rajoles, les aixetes i els mecanismes (860 €) i ho factura tot junt.

Pregunta	Operació	Resultat
Nova base imposable de la factura		
Percentatge de materials sobre la base		
Pot anar tota l'obra al 10%? (sí/no)		
Pressupost final en aquest cas		
Diferència amb el pressupost de la part B		

SI ACABES ABANS · PER PENSAR

Per què creus que la llei posa el límit del 40% de materials per poder aplicar el 10% a una obra de renovació?

VIST PEL PROFESSOR:

DATA:

NOM _____

GRUP _____

DATA _____

10 PREGUNTES

MARCA UNA SOLA RESPOSTA A CADA UNA

SENSE APUNTS

10 MINUTS

1 Què és l'IVA segons la Llei 37/1992?

- ☐ A Un impost directe sobre els pisos
- ☐ B Un impost indirecte sobre el consum, que grava els béns i els serveis
- ☐ C Una taxa de l'ajuntament per la llicència d'obres
- ☐ D Un descompte obligatori sobre el preu de cost

2 Quin tipus d'IVA paguen els materials de construcció que compres a la botiga?

- ☐ A El 10%
- ☐ B El 4%
- ☐ C El 21%
- ☐ D El 15%

3 Quan pot portar el 10% una obra de renovació d'un habitatge?

- ☐ A Quan és per a un particular que hi viu, l'habitatge té més de 2 anys i els materials de l'empresa no passen del 40% de la base
- ☐ B Quan l'obra costa més de 10.000 €
- ☐ C Només si els materials són de fàbrica autoritzada
- ☐ D Només si el propietari té més de 65 anys

4 Una base imposable de 1.000 € amb un IVA del 21%: quin és el total?

- ☐ A 1.021,00 €
- ☐ B 1.200,00 €
- ☐ C 1.420,00 €
- ☐ D 1.210,00 €

5 Un pressupost de 363,00 € porta el 21% d'IVA inclòs. Com calcules la base imposable?

- ☐ A Restant el 21%: $363 - (363 \times 0,21)$
- ☐ B Dividint per 1,21: $363 \div 1,21$
- ☐ C Multiplicant per 0,79: $363 \times 0,79$
- ☐ D Dividint per 21 i sumant-hi 100

6 Al full de càlcul, la quantitat d'una partida és a C5 i el preu unitari a D5. Quina fórmula en calcula l'import?

- ☐ A $=C5 \times D5$
- ☐ B $=C5 + D5$
- ☐ C $=C5 / D5$
- ☐ D $=D5 \times 1,21$

7 Al full de càlcul, quina fórmula suma els imports de les cel·les E5 a E18?

- ☐ A $=E5 + E18$
- ☐ B $=TOTAL(E5:E18)$
- ☐ C $=SUMA(E5:E18)$
- ☐ D $=COMPTA(E5:E18)$

8 A què s'aplica l'IVA superreduït del 4%?

- ☐ A A la mà d'obra d'un electricista
- ☐ B Als mobles de cuina de luxe
- ☐ C A les factures del telèfon i internet
- ☐ D A productes de primera necessitat: pa, llet, llibres, medicaments

9 Rajoles de 400 € al 21% i mà d'obra de 600 € al 10%. Quina és la quota total d'IVA?

- ☐ A 210,00 €
- ☐ B 144,00 €
- ☐ C 100,00 €
- ☐ D 154,00 €

10 Per què una factura legal ha de separar la base imposable, el tipus i la quota d'IVA?

- ☐ A Perquè la llei exigeix que es vegi clarament què val el servei i quina part és l'impost
- ☐ B Perquè el banc pugui cobrar comissió
- ☐ C Perquè el client no pugui tornar els materials
- ☐ D Només cal si la factura passa de 100.000 €